

Početna stranica > Novac/novčana potraživanja > Nesolventnost/stečaj

Otvoreni postupci u području građanskog pravosuđa koji su započeti prije isteka prijelaznog razdoblja nastavit će se na temelju prava EU-a. Na temelju uzajamnog sporazuma s Ujedinjenom Kraljevinom na portalu e-pravosuđe do kraja 2022. ostat će dostupne informacije povezane s Ujedinjenom Kraljevinom.

Nesolventnost/stečaj**Škotska****1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?**

Člankom 1. Stečajnog zakona (Škotska) iz 2016. („**Zakon iz 2016.**“) predviđeno je da se „nesolventna masa dužnika može oduzeti“. To znači da se postupak u slučaju nesolventnosti može pokrenuti protiv različitih subjekata koji su u Zakonu iz 2016. definirani kao „dužnik“. Ti subjekti uključuju žive dužnike, preminule dužnike ili njihove izvršitelje ili osobe koje su ovlaštene biti imenovane izvršiteljem preminulog dužnika, trustove, partnerstva (uključujući raskinuto partnerstvo), komanditna društva (uključujući raspušteno društvo) u smislu Zakona o komanditnim društvima iz 1907., pravne osobe ili osobe bez pravne osobnosti.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti i protiv trgovačkih društava (s pravnom osobnošću ili bez nje) u skladu sa Zakonom o nesolventnosti iz 1986. („**Zakon iz 1986.**“).

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba može se pokrenuti na zahtjev dužnika (uključujući u okviru postupka minimalne imovine) ili na prijedlog vjerovnika koji se podnosi grofovijskom sudu. Dužnik može pokrenuti i postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca, odnosno dobrovoljni oblik postupka u slučaju nesolventnosti između dužnika i njegovih vjerovnika.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv živućeg dužnika, na njegov vlastiti zahtjev, u okolnostima u kojima:

ukupan iznos njegovih dugova (uključujući kamate) na datum podnošenja zahtjeva nije manji od 3000 GBP

protiv dužnika nije odobreno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u razdoblju od pet godina koje završava na dan prije datuma podnošenja zahtjeva dužnika

dužnik je pribavio savjet financijskog savjetnika

dužnik je dao izjavu o preuzimanju obveza (uključujući obvezu plaćanja naknade stečajnom upravitelju nakon odobrenja pokretanja postupka, utvrđene s pomoću alata za izračun primitaka i izdataka dužnika)

dužnik je „razvidno nesolventan“ ili mu je u propisanom roku izdana potvrda o nesolventnosti njegove imovine ili je pokrenuo postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca koja nije zaštićena (odnosno nije obvezujuća za sve vjerovnike) zbog protivljenja ili neslaganja vjerovnika

a za potrebe odobravanja zahtjeva dužnik nije „razvidno nesolventan“ samo zbog toga što je pokrenuo postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca ili je na određen način obavijestio svoje vjerovnike.

Osim toga, postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv živućeg dužnika na njegov vlastiti zahtjev u okviru „postupka minimalne imovine“, pri čemu se primjenjuju određeni kriteriji. Ti su kriteriji sljedeći:

s pomoću alata za izračun primitaka i izdataka dužnika ocijenjeno je da dužnik nije obavezan izvršavati uplate za potrebe postupka u slučaju nesolventnosti ili je dužnik primao socijalne naknade u razdoblju od najmanje šest mjeseci koje završava na dan podnošenja zahtjeva

ukupan iznos dugova dužnika (uključujući kamate) na datum podnošenja zahtjeva nije manji od 1500 GBP, ali nije veći od 17 000 GBP

ukupna vrijednost imovine dužnika na dan podnošenja zahtjeva nije veća od 2000 GBP

vrijednost svake pojedinačne stavke imovine dužnika nije veća od 1000 GBP

dužnik nije vlasnik zemljišta

dužniku je izdana potvrda o nesolventnosti njegove imovine

u razdoblju od deset godina koje završava na dan prije dana podnošenja zahtjeva dužnika, protiv dužnika nije odobreno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti na temelju zahtjeva koji je dužnik podnio u okviru postupka minimalne imovine i

u razdoblju od pet godina koje završava na dan prije dana podnošenja zahtjeva dužnika, protiv dužnika nije odobreno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti na temelju zahtjeva koji je podnio dužnik, osim u okviru postupka minimalne imovine, ili prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti i protiv živućeg dužnika na prijedlog kvalificiranog vjerovnika (ili kvalificiranih vjerovnika) ako je dužnik „razvidno nesolventan“, a kvalificirani vjerovnik dužniku je pružio paket savjeta i informacija o dugovima („**DAIP**“) najkasnije 12 tjedana prije podnošenja prijedloga. Paket savjeta i informacija o dugovima odnosi se na paket savjeta i informacija o dugovima iz članka 10. stavka 5. Zakona o nagodbama i oduzimanju (Škotska) iz 2002. („**Zakon iz 2002.**“).

Kvalificirani vjerovnik (kako je prethodno navedeno) jest vjerovnik koji je na dan podnošenja prijedloga (ili, ovisno o slučaju, na dan na koji se podnosi zahtjev dužnika) vjerovnik dužnika u pogledu likvidnih ili nelikvidnih dugova uz iznimku potencijalnih ili budućih dugova ili iznosa plativih na temelju naloga za plaćanje, bilo da su osigurani ili neosigurani, čiji iznosi nisu (ili u slučaju jednog duga, čiji iznos nije) manji od 3000 GBP. Kvalificirani vjerovnici jesu vjerovnici koji su na navedeni datum vjerovnici dužnika u pogledu prethodno navedenih dugova u ukupnom iznosu od najmanje 3000 GBP.

S obzirom na to da je izraz „razvidno nesolventan“ dio kriterija koji moraju biti ispunjeni kako bi dužnik sâm mogao podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili kada vjerovnik podnosi prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti dužnika, važno je razumjeti što taj izraz označava. Razvidna nesolventnost u Škotskoj nastaje u sljedećim okolnostima:

utvrđeno je da je imovina dužnika nesolventna ili je protiv dužnika pokrenut stečajni postupak u Engleskoj ili Walesu ili Sjevernoj Irskoj; ili

na imovinu dužnika trenutno se ne primjenjuje nalog za zamrzavanje, imovina dužnika nije zadržana na temelju odgovarajuće ovlaštati za zadržavanje te nije predmet naloga za plaćanje ili naloga za naplatu iz imovine, a dužnik je pismeno obavijestio svoje vjerovnike da je prestao plaćati svoje dugove u uobičajenom tijeku poslovanja; ili

dužnik sudjeluje u glavnom postupku u državi članici koja nije Ujedinjena Kraljevina

dužnik je pokrenuo postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca

nakon što se dužniku dostavi propisno izvršena obavijest o naplati duga i istekne rok naplate bez da je dužnik namirio dug (osim ako je dužnik u to vrijeme bio u mogućnosti i voljan platiti svoje dugove po njihovu dospeljeću ili ako bi dužnik u to vrijeme bio u mogućnosti platiti dugove po njihovu dospeljeću da se na njegovu imovinu nije primjenjivao nalog za zamrzavanje ili da ona nije bila predmet naloga za plaćanje ili naloga za naplatu iz imovine)

odluka o pokretanju stečajnog postupka nad bilo kojim dijelom nesolventne mase dužnika donesena je u pogledu isplate ili osiguranja (osim ako je dužnik u to vrijeme bio u mogućnosti i voljan platiti svoje dugove po njihovu dospeljeću ili ako bi dužnik u to vrijeme bio u mogućnosti platiti dugove po njihovu dospeljeću da se na njegovu imovinu nije primjenjivao nalog za zamrzavanje ili da ona nije bila predmet naloga za plaćanje ili naloga za naplatu iz imovine) dužnik plaća dug koji se navodi u odluci ili izvršivoj ispravi (kako je utvrđeno člankom 10. Zakona iz 2002.) u okviru programa otplate duga na temelju dijela 1. tog zakona, a program se opozove (osim ako je dužnik u to vrijeme bio u mogućnosti i voljan platiti svoje dugove po njihovu dospeljeću ili ako bi dužnik u to vrijeme bio u mogućnosti platiti dugove po njihovu dospeljeću da se na njegovu imovinu nije primjenjivao nalog za zamrzavanje ili da ona nije bila predmet naloga za plaćanje ili naloga za naplatu iz imovine)

vjerovnik dužnika, u pogledu likvidnog duga čiji iznos (ili likvidnih dugova čiji ukupni iznos) nije manji od 1500 GBP, podnio je dužniku, osobnom dostavom koju provodi sudski službenik, zahtjev u propisanom obliku kojim se od dužnika zahtijeva da plati dug (ili dugove) ili da pronađe osiguranje za plaćanje duga (ili dugova), a u roku od tri tjedna od datuma dostave zahtjeva dužnik nije postupio u skladu sa zahtjevom ili je priopćio vjerovniku, i to preporučenom poštom, da poriče postojanje duga ili da se iznos koji vjerovnik potražuje može odmah isplatiti.

Postupak u slučaju nesolventnosti protiv živućeg dužnika može pokrenuti i privremeni upravitelj ili likvidator države članice imenovan u glavnom postupku. Stečajni upravitelj koji djeluje u postupku dobrovoljne nagodbe pojedinca može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti protiv živućeg dužnika isključivo ako dužnik nije ispunio obvezu koja mu je određena u okviru postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca koju je razumno mogao ispuniti, ili ako nije postupio u skladu s bilo kojom uputom ili zahtjevom koji mu je dao ili izdao stečajni upravitelj za potrebe postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca, ili ako stečajni upravitelj u svojem prijedlogu utvrdi da bi odobrenje pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti bilo u najboljem interesu vjerovnika.

Osim toga, postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv preminulog dužnika na temelju prijedloga kvalificiranog vjerovnika (ili kvalificiranih vjerovnika) preminulog dužnika, privremenog upravitelja, likvidatora države članice imenovanog u glavnom postupku ili stečajnog upravitelja koji djeluje u postupku dobrovoljne nagodbe pojedinca. Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti i protiv preminulog dužnika na temelju zahtjeva dužnika koji podnosi izvršitelj ili osoba koja je ovlaštena biti imenovana izvršiteljem u pogledu nesolventne mase.

Kako bi dužnik mogao pokrenuti postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca, minimalni rok otplate mora biti 48 mjeseci, osim ako se sklopi alternativni dogovor. Postupkom dobrovoljne nagodbe pojedinca isto se tako od pojedinca zahtijeva da isplaćuje određeni mjesečni iznos za vrijeme trajanja postupka. Međutim, postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca nije obvezujući za vjerovnike koji ne pristanu na njegove uvjete, a kako bi nagodba postala zaštićena, minimalna razina dugova mora iznositi 5000 GBP.

Vrste nesolventnosti pravnih osoba u Škotskoj uključuju likvidaciju (dobrovoljnu ili naloženu sudskim nalogom), reorganizaciju (dobrovoljnu nagodbu („CVA“) ili upravu društva) i prinudnu upravu. Uprava se može primjenjivati i kao postupak likvidacije; a ne isključivo kao postupak reorganizacije.

Svaki vjerovnik (privatni vjerovnik ili država kao vjerovnik) sudu može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka likvidacije društva (prisilna likvidacija) ili uprave nad društvom, a društvo dužnik može se sâmo odlučiti za likvidaciju (dobrovoljna likvidacija koja može biti solventna ili nesolventna, pri čemu se solventnost ocjenjuje na temelju sposobnosti plaćanja svih dugova u roku od 12 mjeseci). Društvo isto tako sudu može podnijeti prijedlog za pokretanje postupka likvidacije. Nadalje, državni tajnik može sudu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka likvidacije društva ako je to od javnog interesa. Takva društva ne moraju nužno biti nesolventna.

Prisilna likvidacija može se temeljiti na činjenici da društvo nije u mogućnosti podmiriti svoje dugove (nesolventnost), što je dokazano neispunjenim zakonskim zahtjevom za plaćanje ili neizvršenom presudom. Sud isto tako može zatražiti likvidaciju društva na temelju pravednosti i pravičnosti. U bilo kojem trenutku nakon podnošenja prijedloga (koji podnosi bilo koja stranka) za pokretanje postupka prisilne likvidacije sudu, sud može imenovati privremenog likvidatora. Takva imenovanja obično se provode kako bi se zaštitila imovina društva prije održavanja rasprave o likvidaciji. Ovlasti privremenih likvidatora utvrđene su u sudskom nalogu o njihovu imenovanju.

Da bi se nad društvom pokrenuo postupak uprave, ono mora biti nesolventno ili mora biti vjerojatno da će postati nesolventno. Sudskom praksom utvrđeno je da „vjerojatno“ u tom smislu znači vjerojatnije da će postati nesolventno nego da neće. Upravitelja može imenovati društvo ili direktori društva te vjerovnik koji ima lebdeće založnopravno osiguranje (takva imenovanja provode se izvan suda).

Prijedlog za pokretanje postupka dobrovoljne nagodbe društva može podnijeti društvo. Društvo ne mora nužno biti nesolventno kako bi moglo podnijeti prijedlog. Prijedlog za pokretanje postupka dobrovoljne nagodbe društva može podnijeti i službenik u postupku likvidacije ili uprave (ako je bilo koji od tih postupaka već pokrenut).

Službenik može djelovati čim se postupak pokrene (na temelju odluke društva o pokretanju postupka likvidacije, sudskog naloga za pokretanje postupka uprave ili likvidacije ili podnošenja obavijesti o imenovanju sudskog upravitelja (kad je riječ o imenovanjima koja nisu naložena sudskim nalogom)).

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Cjelokupna imovina dužnika, uz određene iznimke, prelazi na stečajnog upravitelja na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti radi njezina uključivanja u nesolventnu masu. Nesolventna masa prelazi s dužnika na stečajnog upravitelja. Stečajni upravitelj stječe i pravo na nesolventnu masu koja prelazi na dužnika nakon datuma pokretanja stečajnog postupka, ali prije razrješenja dužnika. Cjelokupna nesolventna masa dužnika ne uključuje nikakva vlasnička prava nad imovinom koja najomprimac ima u okviru najma koji je zajamčeni najam u smislu dijela II. Zakona o stanovanju (Škotska) iz 1988., ili zaštićeni najam u smislu Zakona o najmu (Škotska) iz 1984., za koji se, na temelju bilo koje odredbe dijela VIII. tog zakona, ne može zakonski zahtijevati premija kao uvjet za ustup, ili škotski osigurani najam u smislu Zakona o stanovanju (Škotska) iz 2001.

Imovina koja ne prelazi na stečajnog upravitelja uključuje bilo koju imovinu koja se ne nalazi u obiteljskoj kući u pogledu koje se, na temelju članka 11. stavka 1 Zakona iz 2002., ne primjenjuje oduzimanje ili bilo koju imovinu koja se nalazi u obiteljskoj kući koja se ne smatra imovinom koja nije nužna za potrebe iz dijela 3. Zakona iz 2002. Nije uključena niti imovina koju je neka druga osoba povjerila dužniku. Osim toga, ako dužnik u postupku minimalne imovine razumno zahtijeva uporabu vozila, svako vozilo u vlasništvu dužnika čija vrijednost nije veća od 3000 GBP ne smatra se imovinom.

Prijelaz nesolventne mase s dužnika na stečajnog upravitelja ne utječe na založno pravo najmodavca.

Treba uzeti u obzir da odredbe o prijenosu imovine ne dovode u pitanje pravo bilo kojeg osiguranog vjerovnika, koje ima prednost nad pravima stečajnog upravitelja.

U okviru postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca imovina dužnika prenosi se kako bi vjerovnici njome mogli upravljati i kako bi se podmirili dugovi, iako dužnik može preneti samo onu imovinu koja se može dobrovoljno preneti. Ako se dobrovoljna nagodba pojedinca proglašena zaštićenom, Zakon iz 2016. sadržava odredbe o postizanju dogovora o nepokretnoj imovini dužnika.

Kad je riječ o nesolventnosti pravnih osoba, sva imovina u vlasništvu trgovačkog društva, koja se nalazi bilo gdje u svijetu, podliježe postupku u slučaju nesolventnosti. Pojam „imovina“ ima široko značenje u pravu.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Stečajni upravitelj u postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba ili postupku dobrovoljne nagodbe pojedinca (ili bilo koji službenik) mora biti kvalificirani upravitelj u slučaju nesolventnosti. Izraz „upravitelj u slučaju nesolventnosti” u smislu Zakona iz 1986. ima isto značenje u Škotskoj kao što ima u Engleskoj i Walesu. Kazneno djelo čini svaka osoba, uz iznimku stečajnog računovođe, koja u Škotskoj djeluje kao stečajni upravitelj, a da nije kvalificirani upravitelj u slučaju nesolventnosti.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora biti fizička osoba. Dozvole za obavljanje poslova upravitelja u slučaju nesolventnosti može izdavati samo strukovno tijelo koje je za to ovlastio državni tajnik. Kako bi ishodio dozvolu, kandidat mora položiti ispit i odraditi određeni broj sati praktične nastave u području nesolventnosti.

U svakom postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba djeluje stečajni upravitelj čije su opće dužnosti sljedeće:

preuzeti nesolventnijsku masu dužnika, upravljati njome i unovčiti ju, bez obzira na to nalazi li se ona u Škotskoj ili drugdje raspodijeliti nesolventnijsku masu vjerovnicima dužnika u skladu s njihovim pravima

utvrditi razloge za nesolventnost dužnika i okolnosti povezane s njom

utvrditi stanje obveza i imovine dužnika

voditi zapisnik (*seederunt book*) tijekom svojeg mandata za potrebe pružanja točne evidencije o stečajnom postupku

voditi redovnu evidenciju o svojem preuzimanju nesolventnijske mase dužnika, pri čemu je takva evidencija u svako razumno vrijeme dostupna na uvid povjerenicima (ako postoje), vjerovnicima i dužniku; i

neovisno o tome djeluje li stečajni upravitelj i dalje u okviru postupka u slučaju nesolventnosti, stečajnom računovođi dostavljati informacije koje on smatra potrebnima radi razrješenja dužnosti stečajnog upravitelja u skladu sa Zakonom iz 2016.

Pri obavljanju svojih dužnosti stečajni upravitelj uzima u obzir i savjete koje mu pružaju povjerenici (ako postoje).

Ako stečajni upravitelj ima opravdane razloge sumnjati da je dužnik počinio kazneno djelo povezano s nesolventnošću u pogledu svoje imovine, svojeg odnosa sa stečajnim upraviteljem ili svojeg ponašanja povezanog sa svojim poslovanjem ili financijskim poslovima, ili osoba koja nije dužnik u pogledu odnosa te osobe s dužnikom, privremenim stečajnim upraviteljem ili stečajnim upraviteljem u pogledu imovine, poslovanja ili financijskih poslova dužnika, stečajni upravitelj o tom pitanju izvješćuje stečajnog računovođu. Isto tako, ako stečajni upravitelj ima opravdane razloge vjerovati da je postupanje dužnika takvo da bi dovelo do toga da grofovijski sudac odobri zahtjev za produljenje ograničenja u okviru stečajnog postupka, stečajni upravitelj o tom pitanju izvješćuje stečajnog računovođu. Na takva izvještavanja primjenjuje se potpuna zaštita od klevete.

Ako stečajni računovođa djeluje kao stečajni upravitelj, on može od grofovijskog suca zatražiti upute u pogledu bilo kojeg konkretnog pitanja koje proizlazi iz postupka u slučaju nesolventnosti.

Dužnik, vjerovnik ili bilo koja druga osoba s interesom koja nije zadovoljna nekim činjenjem, nečinjenjem ili odlukom stečajnog upravitelja, može podnijeti zahtjev grofovijskom sudu i, nakon podnošenja takvog zahtjeva, grofovijski sudac može potvrditi, poništiti ili izmijeniti bilo koje činjenje ili odluku stečajnog upravitelja ili može dati stečajnom upravitelju upute ili mu naložiti odgovarajuću mjeru.

Naknadu za rad upravitelja u slučaju nesolventnosti koji djeluje kao službenik u postupku u slučaju nesolventnosti pravnih osoba, utvrđuju vjerovnici.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti može se obratiti sudu ako smatra da je stopa naknade koju su odredili vjerovnici preniska. Vjerovnici se mogu obratiti sudu ako smatraju da je iznos naknade prevelik.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Za dug koji nastane prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti može se izvršiti prijeboj s tražbinom prema vjerovniku koja je nastala prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Za dug koji nastane nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti može se izvršiti prijeboj s tražbinom koja je nastala nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Iako stečajni upravitelj u postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba predstavlja i vjerovnike i dužnika, on ne zastupa dužnika u njegovim obvezama.

Stečajni upravitelj kao takav, prihvaćanjem svoje funkcije i preuzimanjem nesolventnijske mase, nije obavezan prema vjerovnicima dužnika na temelju bilo kakve trajne obveze ili ugovora koji su važeći nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Međutim, on može, uz odobrenje vjerovnika, potvrđivati sklopljene ugovore. Pritom će stečajni upravitelj izravno obvezati vjerovnike (ili one koji su dali odobrenje) ili će biti osobno obavezan prema vjerovnicima na temelju pravne mjere. Stečajni upravitelj koji potvrdi ugovor bez odobrenja vjerovnika osobno je odgovoran za preuzete obveze.

Stečajni upravitelj može sklopiti bilo koji ugovor ako se smatra da bi to bilo korisno za upravljanje nesolventnijskom masom dužnika, osim ako je potvrđivanje ugovora zabranjeno izričitim ili implicitnim uvjetima tog ugovora.

U okviru nekih ugovora stečajni upravitelj možda neće morati izvršiti nikakav čin i može jednostavno stjecati korist od ugovora, na primjer, vršiti naplatu. U okviru drugih vrsta ugovora stečajni upravitelj može preuzeti obveze i obavljati radnje jer će se time ostvariti korist za nesolventnijsku masu.

Ako stečajni upravitelj ne potvrdi ugovor, druga stranka može zatražiti naknadu štete kao obični vjerovnik u postupku u slučaju nesolventnosti, ali ne, u nedostatku posebne odredbe u ugovoru, ako je druga stranka raskinula ugovor ili pristala na njega nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Ugovorne ovlasti stečajnog upravitelja u postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba utvrđene su u članku 110. Zakona iz 2016. Stečajni upravitelj, u roku od 28 dana od primitka pisanog zahtjeva bilo koje stranke ugovora koji je sklopio dužnik, mora potvrditi ili odbiti potvrditi ugovor. Rok od 28 dana može se produljiti na zahtjev podnesen grofovijskom sudu ako stečajni računovođa djeluje kao stečajni upravitelj ili na zahtjev podnesen stečajnom računovođi ako on ne djeluje kao stečajni upravitelj. Svaka takva odluka o produljenju roka podliježe preispitivanju ili podnošenju žalbe. Isto tako je moguće da stečajni računovođa od grofovijskog suca zatraži uputu u pogledu predmeta prije donošenja odluke ili provedbe preispitivanja. Ako stečajni upravitelj ne odgovori pisanim putem na zahtjev bilo koje ugovorne stranke u roku od 28 dana (ili u duljem roku, ovisno o slučaju), smatra se da je stečajni upravitelj odbio potvrditi ugovor.

Pružanje određenih usluga (komunalne usluge te komunikacijske i informatičke usluge koje se smatraju „nužnima”) može se nastaviti u postupku u slučaju nesolventnosti bez potrebe za plaćanjem dugovanja dospjelih pri pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti.

Kad je riječ o nesolventnosti pravnih osoba, službenik u slučaju nesolventnosti nije obavezan izvršavati ugovore koje je sklopilo društvo dužnik. Likvidator može odbaciti neprofitabilni ugovor, čime prestaje interes/obveza nesolventnog dužnika u pogledu tog ugovora (druga ugovorna stranka može u postupku u slučaju nesolventnosti potraživati gubitke/odštetu prouzročenu pokretanjem tog postupka). Osim kad je riječ o nužnim uslugama, pružatelji usluga mogu raskinuti ugovore nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (ako je to predviđeno predmetnim ugovorom). Sva neplaćena roba/usluge bile bi temelj za prijavu tražbine u okviru postupka u slučaju nesolventnosti.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev pamica koje su u tijeku)?

Kad je riječ o postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, člankom 109. stavkom 5. Zakona iz 2016. stečajnom upravitelju dopušta se pokretanje ili nastavak sudskih postupaka koji se odnose na nesolventnijsku masu dužnika, ili sudjelovanje u njima.

Općenito, ako netko ima tražbinu prema dužniku na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, tražbinu će prijaviti u okviru tog postupka. Iako pokretanje sudskog postupka protiv dužnika može biti najprikladniji način da se odluči o spornom dugu.

Pokretanjem postupka likvidacije i uprave uvodi se moratorij. Sudski postupak protiv društva ne može se pokrenuti nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti bez suglasnosti službenika ili dopuštenja suda.

Kad je riječ o dobrovoljnim nagodbama društva, vjerovnici obvezani nagodbom ne mogu pokrenuti sudski postupak naplate tražbine (jer su obvezani dogovorenom nagodbom). Vjerovnik koji u obveznopravni odnos s dužnikom stupi nakon odobrenja nagodbe mogao bi pokrenuti takav postupak ako njegove tražbine nisu namirene.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Dužnik ne može pokrenuti ili nastaviti sudski postupak koji je stečajni upravitelj spreman preuzeti. Stečajnog upravitelja trebalo bi obavijestiti o postupku, čime bi mu se omogućilo da sudjeluje u postupku ili da ga ospori. Međutim, sudski postupak može se nastaviti bez obzira na stajalište stečajnog upravitelja. Postupke koji utječu na status, kao što je razvod, dužnik može nastaviti bez obzira što je nad njim pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti. Tužba za naknadu neimovinske štete osobna je za stranku, što znači da stečajni upravitelj nema pravo pokrenuti takav postupak, iako on može podnijeti tužbu zbog imovinske štete ili sudjelovati u tužbi kojom se traži naknada neimovinske štete, u protivnom se dužnik mora očitovati stečajnom upravitelju u pogledu prihoda bilo kojeg postupka.

U Škotskoj je predviđena mogućnost dužnika da izrazi svoju namjeru podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca, podnošenjem zahtjeva za moratorij. Obilježje moratorija jest da dužniku pruža zaštitu u trajanju od šest tjedana na temelju koje se protiv njega ne smije pokretati postupak. Stoga se sudski postupak može nastaviti tijekom tog razdoblja prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, međutim neće biti dopušteno pokretati postupak u pogledu donesene presude.

Pokretanjem postupka likvidacije i uprave uvodi se moratorij. Sudski postupak koji je u tijeku na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne može se nastaviti bez suglasnosti službenika ili dopuštenja suda.

Vjerovnik koji sudjeluje u postupku koji je u tijeku odobrenjem dobrovoljne nagodbe društva ne bi mogao nastaviti sudjelovati u takvom postupku jer bi bio obvezan uvjetima nagodbe (bez obzira na to je li sam glasovao za odobrenje).

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnici mogu sudjelovati u postupku u slučaju nesolventnosti na više načina, uključujući sudjelovanjem na skupštini vjerovnika. U roku od 60 dana od odobrenja pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti stečajni upravitelj mora odlučiti hoće li sazvati zakonsku skupštinu vjerovnika. Ako se skupština održi, prisutni vjerovnici mogu glasovati o zamjeni stečajnog upravitelja. Ako stečajni upravitelj odluči da neće sazvati skupštinu, vjerovnici mogu zatražiti njezino sazivanje, a stečajni upravitelj obavezan ju je sazvati ako to zatraži najmanje jedna četvrtina vjerovnika prema vrijednosti (na temelju ukupnog duga). Druge vrste skupština vjerovnici mogu sazvati u bilo kojem trenutku. Skupština se mora održati ako ju sazove jedna desetina vjerovnika u brojčanom smislu ili jedna trećina vjerovnika prema vrijednosti (na temelju duga). Skupština vjerovnika može izdavati upute stečajnom upravitelju, ali stečajni upravitelj i drugi vjerovnici imaju pravo podnošenja žalbe grofovijskom sudu. Na svakoj skupštini vjerovnika mogu se birati povjerenici. Povjerenici mogu biti birani kako bi općenito davali savjete u pogledu upravljanja stečajnim postupkom i nadzirali ga, uključujući reviziju izvještaja stečajnog upravitelja. Povjerenike čine vjerovnici ili njihovi ovlašteni predstavnici. Ako povjerenik nije izabran, funkciju povjerenika obavlja stečajni računovođa.

Stečajni upravitelji obvezni su dostaviti financijske izvještaje na kraju prve godine i periodično nakon toga do okončanja postupka u slučaju nesolventnosti. Reviziju financijskih izvještaja mora provesti stečajni računovođa ili izabrani povjerenici. Vjerovnicima će se dostaviti preslike potvrde o izdacima i naknadi za rad stečajnog upravitelja. Vjerovnici mogu zatražiti uvid u financijske izvještaje i mogu podnijeti žalbu protiv potvrde.

U odnosu na običan postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca, nagodba neće biti obvezujuća za vjerovnike, osim ako su pristali na njezine uvjete i ako se proglasi zaštićenom.

Vjerovnici sudjeluju u postupku u slučaju nesolventnosti pravnih osoba sudjelovanjem na skupštinama vjerovnika i u drugim postupcima odlučivanja. Isto tako mogu osnovati odbor i birati njegove članove. Službenici moraju redovito obavještavati vjerovnike o napretku predmeta (svakih šest ili 12 mjeseci, ovisno o vrsti postupka).

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Stečajni upravitelj u postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba upravlja postupkom u ime vjerovnika te je ovlašten utvrđivati nesolventničku masu dužnika koja se na njega prenosi i vršiti njezin povrat. Naime, u članku 109. Zakona iz 2016. navodi se da stečajni upravitelj, u najkraćem mogućem roku nakon imenovanja i u svrhu povrata nesolventničke mase dužnika (u skladu s člankom 113. tog zakona u pogledu obiteljske kuće dužnika), uzima u posjed svu nesolventničku masu dužnika koja prelazi na stečajnog upravitelja te svaki dokument u posjedu ili kontroli dužnika koji se odnosi na njegovu imovinu, njegovo poslovanje ili financijske poslove. Stečajni upravitelj isto tako mora sastaviti i voditi popis i procjenu nesolventničke mase, a nakon toga poslati presliku takvog popisa i procjene stečajnom računovođi. Stečajni upravitelj ima i pravo na uvid u sve dokumente koji se odnose na imovinu ili poslovne i financijske poslove dužnika i koje je dužnik ili osoba koja djeluje u njegovo ime poslala trećoj strani i koji su u posjedu te treće strane te izraditi preslike svih takvih dokumenata. Ako bilo koja osoba ometa rad stečajnog upravitelja koji izvršava ili pokušava izvršiti ovlast pristupa dokumentima, grofovijski sudac, na zahtjev stečajnog upravitelja, može naložiti toj osobi da prestane ometati rad stečajnog upravitelja. Isto tako, stečajni upravitelj može zahtijevati dostavu bilo kojeg vlasničkog lista ili druge isprave dužnika, bez obzira na to što se nad vlasničkim listom ili ispravom traži ostvarivanje založnog prava, ali ne dovodeći u pitanje bilo koju prednost nositelja založnog prava.

Nakon povrata nesolventničke mase stečajni upravitelj mora njome upravljati i unovčiti je. U skladu s člankom 109. Zakona iz 2016., stečajni upravitelj se u najkraćem mogućem roku nakon imenovanja savjetuje sa stečajnim računovođom u vezi s obavljanjem svojih dužnosti i, uz određene iznimke, postupuje u skladu sa svim općim ili posebnim uputama koje su mu, ovisno o slučaju, dali vjerovnici, povjerenici u obliku zahtjeva, grofovijski sudac ili stečajni računovođa, u vezi s obavljanjem dužnosti stečajnog upravitelja.

Stečajni upravitelj može činiti bilo što od sljedećeg:

nastaviti s poslovanjem dužnika ili ga zaustaviti

pokrenuti ili nastaviti sudski postupak koji se odnosi na nesolventničku masu dužnika, ili sudjelovati u njemu

steći osiguranje na bilo kojem dijelu nesolventničke mase

ako neko pravo, opcija ili druga ovlast čini dio nesolventničke mase dužnika, izvršavati plaćanja ili preuzimati obveze s ciljem stjecanja, u korist vjerovnika, bilo koje imovine koja je predmet tog prava, opcije ili ovlasti

posuđivati novac ako je to potrebno kako bi se zaštitila nesolventnička masa dužnika; i

provoditi ili održavati police osiguranja u pogledu poslovanja ili imovine dužnika.

Svaka prodaja imovine koja ulazi u nesolventničku masu dužnika koju vrši stečajni upravitelj može se provesti javnom prodajom ili privatnim pregovaranjem.

Sljedeća pravila primjenjuju se na prodaju bilo kojeg dijela nepokretne imovine dužnika na kojem vjerovnik ili vjerovnici imaju osiguranje ako prava jednog osiguranog vjerovnika ili više njih imaju prednost pred pravima stečajnog upravitelja:

stečajni upravitelj može prodati taj dio samo uz suglasnost svakog takvog vjerovnika, osim ako ne postigne dovoljno visoku cijenu kojom bi se obrisalo svako takvo osiguranje

sprječava se poduzimanje koraka vjerovnika za izvršenje osiguranja nad tim dijelom nakon što je stečajni upravitelj priopćio vjerovniku da ga namjerava prodati, kao i pokretanje postupka stečajnog upravitelja za prodaju tog dijela nakon što je vjerovnik priopćio stečajnom upravitelju da namjerava pokrenuti postupak njegove prodaje

ako je stečajni upravitelj ili vjerovnik dao priopćenje (kako je prethodno opisano), ali je neopravdano kasnio u postupku prodaje, tada, ako to odobri grofovijски sudac, vjerovnik kojemu je priopćenje dano može izvršiti svoje osiguranje, ili obrnuto, stečajni upravitelj može prodati taj dio imovine.

Dužnost stečajnog upravitelja kojom unovčuje nesolventijsku masu dužnika uključuje dužnost prodaje dugova prema nesolventijskoj masi, uz provođenje ili bez provođenja pravne mjere nad njom.

Stečajni upravitelj može prodati svu kvarljivu robu bez pridržavanja danih uputa ako smatra da bi pridržavanje takvih uputa negativno utjecalo na prodaju. U skladu s člankom 109. Zakona iz 2016., stečajni upravitelj ili osoba povezana sa stečajnim upraviteljem, ili bilo koji povjerenik nije ovlašten kupiti bilo koji dio nesolventijske mase dužnika.

Stečajni upravitelj mora ispunjavati zahtjeve iz članka 109. stavka 7. Zakona iz 2016. i može učiniti sve što je dopušteno člankom 109. samo ako smatra da bi to imalo financijsku korist za nesolventijsku masu dužnika i da je to u interesu vjerovnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Tražbine vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti u Škotskoj čine dugovi koji su u pravilu dospjeli na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Ako je zahtjev podnio dužnik, tada je datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti datum odobrenja pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Ako se postupak u slučaju nesolventnosti pokreće na temelju prijedloga vjerovnika, tada je datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti datum izdavanja prvog naloga u kojem se navodi dužnik.

Iz nesolventijske mase dužnika isplaćuju se i troškovi i naknada za rad stečajnog upravitelja, troškovi vjerovnika koji je podnio prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti protiv dužnika ili je bio suglasan s podnošenjem tog prijedloga, te kamate na dugove od datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti do podmirivanja duga (pod uvjetom da se prikupi dovoljno sredstava).

Tražbine koje nastanu nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne mogu se prijavljivati. Stoga vjerovnik čija tražbina nastaje nakon pokretanja stečajnog postupka ima tražbinu prema dužniku, što bi moglo dovesti do pokretanja daljnjih postupaka u slučaju nesolventnosti. Naime, moguće je da protiv istog dužnika u tijeku bude više od jednog postupka u slučaju nesolventnosti.

Kad je riječ o nesolventnosti pravnih osoba, svi dugovi i obveze društva utvrđeni prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti mogu se potraživati u okviru tog postupka. Dugovanja koja dopijevaju u budućnosti isto se tako mogu potraživati, ali se obračunava njihova trenutačna vrijednost. Obveze koje proizlaze iz počinjenja određenih kaznenih djela (kao što je trgovina drogom) nisu dokazive u postupcima uprave ili likvidacije. Obveze nastale nakon pokretanja postupka smatraju se „troškovima“. Takve obveze podliježu vlastitom redosljedu plaćanja, ali sve se moraju platiti prije nego što se novac može raspodijeliti vjerovnicima.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

U članku 122. Zakona iz 2016. utvrđene su odredbe o prijavljivanju tražbina u okviru postupka u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba. Kako bi ishodio odluku o svojem pravu (ako su sredstva dostupna) na dividendu iz nesolventijske mase dužnika, vjerovnik mora prijaviti tražbinu stečajnom upravitelju najkasnije do „relevantnog dana“. Relevantni dan odnosi se na dan koji je 120 dana nakon dana kada je vjerovniku dostavljena obavijest o tome namjerava li stečajni upravitelj sazvati zakonsku skupštinu, ili ako vjerovniku nije dostavljena obavijest, dan koji je 120 dana nakon dana kada stečajni upravitelj podnese obavijest vjerovniku kojom ga poziva da prijavi tražbinu.

Ako vjerovnik zakasni s prijavom tražbine stečajnom upravitelju (nakon relevantnog dana), stečajni upravitelj može, za bilo koje obračunsko razdoblje, donijeti odluku o pravu vjerovnika (ako su sredstva dostupna) na dividendu iz nesolventijske mase dužnika ako je tražbina prijavljena najkasnije osam tjedana prije kraja obračunskog razdoblja i ako su postojale iznimne okolnosti zbog kojih tražbina nije mogla biti prijavljena prije relevantnog dana.

Za potrebe dokazivanja valjanosti ili iznosa tražbine koju je prijavio vjerovnik, stečajni upravitelj od vjerovnika može zahtijevati da dostavi dodatne dokaze. Alternativno, stečajni upravitelj može zahtijevati od bilo koje druge osobe za koju vjeruje da može dostaviti relevantne dokaze da dostavi takve dokaze. Ako vjerovnik ili neka druga osoba odbije to učiniti ili zakasni s time, stečajni upravitelj može grofovijskom sudu podnijeti zahtjev za izdavanje naloga kojim se vjerovniku ili drugoj osobi nalaže da prisustvuje privatnom ispitivanju pred grofovijским sucem.

Tražbine vjerovnika prijavljuju se u propisanom obliku, kako je utvrđeno u Stečajnom pravilniku (Škotska) iz 2016.

Vjerovnici u postupku u slučaju nesolventnosti pravnih osoba mogu prijaviti tražbinu (dokaz o postojanju duga) u bilo kojem trenutku u postupku. Vjerovnik mora prijaviti tražbinu kako bi mogao glasovati na skupštinama (ili u drugim postupcima odlučivanja) ili sudjelovati u raspodjeli. U postupcima uprave ili likvidacije u kojima se provodi raspodjela, službenik će se obratiti svim vjerovnicima koji još nisu dokazali postojanje svoje tražbine u kojoj se navodi da će se provesti raspodjela te će ih pozvati da prijave tražbine i odrediti krajnji datum na koji moraju prijaviti tražbinu kako bi mogli sudjelovati u raspodjeli. Službenik može razmatrati tražbine prijavljene nakon navedenog datuma, ali nije obavezan to činiti. U postupku likvidacije koji provodi sud primjenjuje se standardni obrazac koji se mora podnijeti kao dokaz. U nijednom drugom postupku ne primjenjuje se standardni obrazac, ali pravnim okvirom za druge postupke utvrđeno je što mora biti uključeno u dokaz za potrebe raspodjele. Vjerovnik koji ne prijavi tražbinu na vrijeme ne može utjecati na raspodjelu.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Prednosni red raspodjele sredstava u postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba:

troškovi i naknada za rad privremenog stečajnog upravitelja u okviru upravljanja nesolventijskom masom dužnika

troškovi i naknada za rad stečajnog upravitelja u okviru upravljanja nesolventijskom masom dužnika

ako je riječ o preminulom dužniku, opravdani medicinski troškovi nastali neposredno prije smrti i troškovi pogreba i opravdani troškovi upravljanja ostavinom preminulog dužnika

opravdani troškovi vjerovnika koji je ujedno podnositelj prijedloga ili koji je bio suglasan s podnošenjem zahtjeva dužnika u okviru postupka u slučaju nesolventnosti pokrenutog nad dužnikom

redovni povlašteni dugovi (ne računajući kamate nastale do datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti)

sekundarni povlašteni dugovi (ne računajući kamate nastale do datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti)

redovni dugovi

zakonske kamate na redovne povlaštene dugove, sekundarne povlaštene dugove i redovne dugove nastale između datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i datuma plaćanja duga; i

odgođeni dugovi.

Svaki višak koji preostaje nakon što su svi dugovi u cijelosti podmireni, vraća se dužniku ili pravnim sljednicima dužnika ili primateljima prava koje ustupa dužnik.

Određene tražbine koje proizlaze iz radnog odnosa imaju status povlaštenih tražbina i plaćaju se nakon podmirenja troškova postupka, ali prije namirivanja tražbina vjerovnika s lebedćim založnopravnim osiguranjem i neosiguranih vjerovnika.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Općenito se smatra da je postupak u slučaju nesolventnosti okončan nakon završetka postupka uprave i nakon što je stečajni upravitelj isplatio dividende vjerovnicima, dovršio sve izvještaje te je razriješen dužnosti stečajnog upravitelja. Međutim, sudskom praksom u Škotskoj utvrđeno je da se postupak u slučaju nesolventnosti nastavlja bez obzira na razrješenje dužnika i stečajnog upravitelja. To je zato što se postupak može obnoviti podnošenjem zahtjeva sudu ili, u određenim okolnostima, stečajnom računovođi.

Učinak okončanja postupka u slučaju nesolventnosti je taj da se, u smislu članka 145. Zakona iz 2016., dužnika razrješuje svih dugova i obveza u Ujedinjenoj Kraljevini za koje je bio odgovoran na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. U skladu s tim, vjerovnici više ne mogu tražiti naplatu tih dugova. Međutim, postoje određene iznimke u skladu s kojima dužnik nije razriješen odgovornosti plaćanja novčane kazne koju je izrekao mirovni sud (ili okružni sud), odgovornosti na temelju naloga za naknadu štete u smislu članka 249. Zakona o kaznenom postupku (Škotska) iz 1995. („**Zakon iz 1995.**“), odgovornosti za gubitak novčanog iznosa položenog na sudu u skladu s člankom 24. stavkom 6. Zakona iz 1995., odgovornosti nastale zbog prijevare ili zlorabe povjerenja, obveze plaćanja uzdržavanja ili drugog novčanog iznosa povezanog s uzdržavanjem na temelju bilo kojeg akta ili pravnog pravila, ili bilo koje periodične naknade koja se isplaćuje u okviru razvoda na temelju sudskog naloga ili obveze, a koja nije bila naknada za uzdržavanje ili periodična naknada koja bi mogla biti uključena u iznos tražbine vjerovnika, ili uzdržavanja djeteta u smislu Zakona o uzdržavanju djece iz 1991. („**Zakon iz 1991.**“) koje nije bilo plaćeno u pogledu bilo kojeg razdoblja prije pokretanja stečajnog postupka nad bilo kojom osobom koja je to uzdržavanje morala platiti ili poslodavcem koji je iznos uzdržavanja odbio ili trebao odbiti od plaće na temelju članka 31. stavka 5. Zakona iz 1991.

Na kraju postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca dužnika se razrješuje svih dugova u okviru tog postupka pod uvjetom da stečajni upravitelj smatra da je dužnik ispunio svoje obveze na temelju postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca.

Odredba o stečajnoj nagodbi stavljena je izvan snage u Škotskoj i zamijenjena odredbom o prijedlozima za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnesenim nakon 1. travnja 2015., u skladu s člankom 18. Stečajnog zakona i zakona o savjetovanju o dugovima (Škotska) iz 2014.

Propisana su detaljna postupovna pravila o izlasku iz bilo kojeg postupka u slučaju nesolventnosti pravnih osoba i okončanju takvog postupka, što uključuje i likvidaciju i reorganizaciju.

Sudsko odobrenje nije potrebno u pogledu planova reorganizacije, ali oštećena stranka može se obratiti sudu ako smatra da je njezinim interesima nepotrebno nanosena šteta.

Vjerovnici postižu dogovor o prijedlozima dužnika (u okviru dobrovoljne nagodbe društva – > 75 % glasova vjerovnika za odobrenje, prema vrijednosti duga) ili službenika u slučaju nesolventnosti (uprava, obična većina ili odobrenje svih osiguranih i većine povlaštenih vjerovnika u slučajevima u kojima se smatra da nije vjerojatno da će doći do namirivanja tražbine neosiguranih vjerovnika).

Nakon što se odobri prijedlog za pokretanje postupka dobrovoljne nagodbe društva svi neosigurani vjerovnici obvezani su uvjetima nagodbe.

15 Koji su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti vjerovnici mogu podnijeti žalbu na razrješenje dužnosti stečajnog upravitelja, a imaju i pravo podnijeti zahtjev za ponovno pokretanje i obnovu postupka.

Osim toga, kako je prethodno navedeno, iako okončanje postupka u slučaju nesolventnosti i razrješenje dužnika općenito znači da se dužnika razrješuje svih dugova i obveza u Ujedinjenoj Kraljevini za koje je bio odgovoran na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, postoje određene iznimke. Stoga je moguće da vjerovnici i dalje ostvaruju prava na naplatu tih određenih izuzetih dugova, neovisno o okončanju postupka u slučaju nesolventnosti.

Vjerovnici isto tako mogu potraživati sredstva koja su im dodijeljena u okviru raspodjele (ali im nisu uplaćena) nakon okončanja postupka.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškovi nastali u postupku u slučaju nesolventnosti trebali bi se podmiriti sredstvima prikupljenima iz nesolvencijske mase. Međutim, ako sredstva nisu dovoljna za podmirivanje troškova postupka, a stečajni računovođa djeluje kao stečajni upravitelj, ti će se troškovi podmiriti sredstvima iz državnog proračuna. Stečajni upravitelj koji djeluje kao upravitelj u slučaju nesolventnosti, a ne stečajni računovođa, može tražiti od vjerovnika koji podnosi prijedlog da pokrije razliku u slučaju da nije prikupljeno dovoljno sredstava za plaćanje troškova postupka. Troškovi se moraju platiti (iz unovčenih sredstava) prije nego što se ostala sredstva vrate vjerovnicima.

17 Koji su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Transakcije sklopljene po nižoj cijeni, davanja nepoštene prednosti i druge prijevarne transakcije mogu se osporavati na temelju običajnog prava i u skladu s člankom 98. stavkom 11. i člankom 99. stavkom 8. Zakona iz 2016.

Transakcije koje dužnik sklopi po nižoj cijeni može osporiti svaki vjerovnik koji je vjerovnik na temelju duga nastalog na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ili prije tog datuma, ili prije pokretanja postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca ili smrti dužnika. Može ih osporiti i stečajni upravitelj, stečajni upravitelj koji djeluje u postupku dobrovoljne nagodbe pojedinca ili sudski službenik zadužen za upravljanje imovinom (*judicial factor*), ovisno o slučaju.

Osporavanje transakcije sklopljene po nižoj cijeni primjenjuje se ako je tom transakcijom bilo koja od imovine dužnika prenesena, ili ako je dužnik oslobođen bilo koje tražbine ili prava ili ih se odrekao te u sljedećim slučajevima:

imovina dužnika proglašena je nesolventnom (osim kad je riječ o smrti fizičke osobe); ili

dužnik je pokrenuo postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca koja je proglašena zaštićenom; ili

dužnik je preminuo, a u roku od 12 mjeseci od smrti njegova je imovina proglašena nesolventnom; ili

dužnik je preminuo i u roku od navedenih 12 mjeseci imenovan je sudski službenik zadužen za upravljanje imovinom u skladu s člankom 11.A Zakona o

sudskim službenicima zaduženima za upravljanje imovinom (Škotska) iz 1889. radi upravljanja imovinom dužnika koja je bila potpuno nesolventna na datum smrti dužnika; i

transakcija je po nižoj cijeni sklopljena na relevantni dan.

Dan sklapanja transakcije po nižoj cijeni dan je kada je ta transakcija u potpunosti počela proizvoditi pravne učinke, a „relevantni dan” je, ako je od sklapanja transakcije po nižoj cijeni korist imala:

osoba koja je povezana s dužnikom: dan najranije pet godina prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, pokretanja postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca ili smrti dužnika, ovisno o slučaju; ili

bilo koja druga osoba: dan najranije dvije godine prije navedenog datuma.

U slučaju osporavanja sud donosi odluku o poništavanju transakcije ili nalaže povrat imovine u nesolvencijsku masu dužnika ili drugu odgovarajuću pravnu mjeru, ali sud ne donosi takvu odluku ako osoba koja želi potvrditi sklapanje transakcije po nižoj cijeni utvrdi:

da je vrijednost imovine dužnika bila veća od njegovih obveza odmah nakon ili u bilo kojem drugom trenutku nakon sklapanja transakcije; ili

da je transakcija sklopljena po odgovarajućoj cijeni; ili

da je transakcija

bila rođendanski, božićni ili uobičajeni dar druge vrste; ili

bila dar darovan u dobrotvorne svrhe osobi koja nije povezana s dužnikom

koja je s obzirom na sve okolnosti bila razuman čin dužnika, ne dovodeći u pitanje bilo koje pravo stečeno u dobroj vjeri i za vrijednost od ili putem primatelja u okviru transakcije.

Davanje nepoštene prednosti dužnika podliježe zakonskom osporavanju. Transakciju može osporiti svaki vjerovnik koji je vjerovnik na temelju duga nastalog na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ili postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca odnosno smrti dužnika ili prije tih datuma. Transakciju može osporiti i stečajni upravitelj, stečajni upravitelj koji djeluje u postupku zaštićene dobrovoljne nagodbe pojedinca ili sudski službenik zadužen za upravljanje imovinom. Transakcija je morala imati učinak davanja prednosti određenom vjerovniku na štetu ostalih vjerovnika, te je ta prednost morala nastati najranije šest mjeseci prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, pokretanja postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca ili smrti dužnika pri čemu je u roku od 12 mjeseci od smrti imovina proglašena nesolventnom ili je imenovan sudski službenik zadužen za upravljanje imovinom. Međutim, transakcija se ne može osporiti ako je bila dio uobičajenog tijeka trgovine ili poslovanja, plaćanje u gotovini za dug koji je u trenutku plaćanja dospio za plaćanje (osim ako je transakcija bila tajno dogovorena u cilju da se naštetiti vjerovnicima), transakcija kojom su stranke preuzele uzajamne obveze (neovisno o tome je li stranke izvršavaju svoje obveze u isto ili različito vrijeme) osim ako je transakcija bila tajno dogovorena, ili davanje ovlaštenja dužnika kojim se subjektu zaustavljanja odobrava da osobi koja je pokrenula zaustavljanje isplati sredstva na koja se zaustavljanje primjenjuje ili dio tih sredstava u skladu s odlukom za plaćanje ili ubrzanim sudskim nalogom (*summary warrant*), pri čemu je odluka donesena ili nalog izdan nakon mjere zaustavljanja u tijeku postupka ili prije izvršenja mjere zaustavljanja. U slučaju osporavanja sud, ako su ispunjeni uvjeti koje je propisao, donosi odluku o poništavanju transakcije ili nalaže povrat imovine u nesolventnosti masu dužnika ili drugu odgovarajuću pravnu mjeru, pod uvjetom da se time ne dovodi u pitanje bilo koje pravo stečeno u dobroj vjeri i za vrijednost od ili putem vjerovnika kojem je prednost dana.

Ako je društvo u okviru postupka u slučaju nesolventnosti pravnih osoba prednost dalo određenom vjerovniku u okviru formalne nesolventnosti ili je sklopilo transakciju po nižoj cijeni, službenik protiv primatelja može pokrenuti sudski postupak. Na zahtjev službenika u postupku likvidacije ili uprave, sud može poništiti bilo koju od tih transakcija i naložiti primatelju da ponovno uspostavi stanje prije izvršenja transakcije.

Zahtjevi za poništenje povlaštenih isplata moraju se odnositi na transakcije izvršene u razdoblju od šest mjeseci prije imenovanja upravitelja ili pokretanja postupka likvidacije, ili u razdoblju od dvije godine u slučaju da je povlaštena isplata izvršena osobi povezanoj s dužnikom.

Zahtjevi za poništenje transakcija sklopljenih po nižoj cijeni moraju se odnositi na transakcije izvršene u razdoblju od dvije godine prije navedenih događaja. Službenik u postupku uprave, likvidacije ili postupku dobrovoljne nagodbe sudu može podnijeti zahtjev za izdavanje naloga za poništenje transakcije kojom su prevareni vjerovnici. Takav zahtjev može podnijeti i stranka oštećena transakcijom, uz odobrenje suda.

U postupcima uprave i likvidacije službenik isto tako može podnijeti tužbu za naknadu štete protiv bilo kojeg direktora trgovačkog društva koji je obaviješten o nesolventnosti i sudjeluje u poslovanju koje je dovelo do daljnjih gubitaka za vjerovnike, u prijeveri vjerovnika ili prijestupu.

Kad se sudu podnosi prijedlog za pokretanje postupka likvidacije, sva raspolaganja imovinom izvršena nakon podnošenja prijedloga poništavaju se, osim ako sud naloži drukčije.

Posljednji put ažurirano: 14/06/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.